

Beköszöntő

PUKÁNSZKY BÉLA

Vannak az ember életében olyan jeles napok, amelyek egy rövid megállásra, visszatekintésre, számvetésre készítetik, hogy aztán újult erővel folytassa útját az élet ösvényein. Ezek közé tartoznak egy alkotó tudós pályáján a születésnapok, amelyek nemcsak neki magának adnak alkalmat a múlt felidézésére. Az őt életútján kísérő, őt körülvevő, hozzá eltéphetetlen szálakkal kötődő családtagok, barátok, pályatársak és tanítványok számára is kiemelkedően fontos alkalmak ezek a jelképes tartalmakat is hordozó napok. Lehetőséget adnak a szeretetteljes megbecsülés, a múltban gyökerező, de az élet viszontagságai ellenére is továbbélő kikezdhetetlen barátság, valamint a mester iránt érzett tanítványi tisztelet érzéseinek kézzelfogható kifejezésére.

Németh András professzor hatvanöt éves. Ez az a jeles alkalom, amely alkalmat kínált nekünk, pályatársaknak, barátoknak és tanítványoknak szeretetünk, barátságunk és tiszteletünk kézzel fogható formába öntött kifejezésére e tanulmánykötet képében.

Az itt csokorba gyűjtött írások az ő iskolateremtő neveléstörténész kutató-professzori személyes hatását tükrözik, az ő kutatói makacs elkötelezettsége és az új témák iránti nyitottsága alapozta meg sokszínűségét és tematikus gazdagságát.

Németh András iskolateremtő neveléstörténész. Talán nem tűnik blaszfémianak, az az ő eddigi tudományos pályafutásának jellemzésére, ha most az „oldás és kötés” bibliai kettősségét parafrázáljuk. A tudományos kutatás megalakulást nem ismerő igazságkeresésének kötelmét tudatosan magára vállaló puritán kutató attitűdje ugyanis nála jól megfér az új kutatási témák és módszerek iránti őszinte és kitartó érdeklődéssel. Ez az „oldás”, ez a nyitottság nem hagyott alább az évtizedek során. Mindannyian tudjuk, hogy Németh András „ifjonti hevülete” ma is töretlen, ezt példázzák legújabb kutatásai is, amelyek egészen új terepmokokat is meghódítanak a pedagógia és a neveléstudomány múltjának (és közelmúltjának) következetes és igényes feltárása során.

Ennek az elszánt útkeresésnek volt köszönhető, hogy néhány évtizede kolégáival új alapokra helyezte, megújította a magyar neveléstörténet írást. A klasszikus pedagógiatörténet értékeit elismerve, és annak igényességét tudatosan felvállalva, az új történetírás eszköztárát alkalmazva indult el azon az úton, amely mára már a neveléstörténet határain átívelő, a tudományközi kapcsolatok lehetőségeit kiaknázó termékeny kutatási programokhoz vezetett.

Olyan nagy kutatási projektekhez, amelyeknek során kollégáival és tanítványaival együtt kézzelfogható és impozáns eredmények egész sorozatát mutatta fel.

Németh András igazi tudós tanár, a szó legigazabb értelmében. A neveléstudomány és a vele kapcsolatos diszciplínák értékeit hallgatósága és tanítványai számára kézzelfogható és átélhető közelségbe hozó hitvalló, tanúságtevő professzor. Mester, akinek a szava hat, visszhangra lel a tanítványokban. Tanító, akinek az élő példája lelkes követésre buzdít, akinek az olykor szigorú, de mindig következetesen segítő, nevelő és útmutató gesztusai fiatal kutatók és pedagógusok generációit indították el újtjukon a kutatói és az oktatói pályán.

Kedves Professzor Úr, Kedves András! Fogadd szeretettel a pályatársak és a tanítványok tanulmányainak ezt a jelképes csokrát, amellyel eddigi munkádat köszönjük, és egyszersmind kívánunk Neked további sok szép, jó egészségben eltöltött alkotó évtizedet szeretteid körében!

Szeged, 2015. október 17.

Pukánszky Béla